

31999L0092

28.1.2000

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 23/57

**DYREKTYWA 1999/92/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 16 grudnia 1999 r.**

w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (piętnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 137,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾ przedstawiony po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Bezpieczeństwa, Higieny i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy i Komisją ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia Pracy w Górnictwie i Innych Gałęziach Przemysłu Wydobywczego,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

postępując zgodnie z procedurą, określoną w art. 251 Traktatu, a także mając na uwadze wspólny tekst zatwierdzony przez Komitet Pojedynczy w dniu 21 października 1999 r. ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 137 Traktatu przewiduje, że Rada może przyjąć, w drodze dyrektyw, minimalne wymogi mające na celu zachęcanie do ulepszeń, w szczególności w środowisku pracy, w celu zagwarantowania wyższego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.
- (2) Według zasad wyrażonych w tym artykule, dyrektywy te mają zapobiegać nakładaniu administracyjnych, finansowych i prawnych ograniczeń utrudniając w ten sposób tworzenie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.
- (3) Poprawa bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia pracowników w miejscu pracy jest celem, który nie powinien być podporządkowany rozważaniom ściśle ekonomicznym.
- (4) Zastosowanie się do minimalnych wymogów w celu poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników narażonych na przebywanie w środowiskach obciążonych ryzykiem atmosfer wybuchowych jest rzeczą zasadniczą, jeśli ma zostać zapewnione bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracowników.
- (5) Niniejsza dyrektywa jest dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia

12 czerwca 1989 r. w sprawie prowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w miejscu pracy ⁽⁴⁾; w związku z tym, przepisy wyżej wymienionej dyrektywy, w szczególności te odnoszące się do informowania pracowników, konsultacji i uczestnictwa pracowników, jak również ich szkolenia, stosują się w pełni do sytuacji, w których pracownicy są narażeni na przebywanie w atmosferach wybuchowych, z zastrzeżeniem bardziej rygorystycznych lub szczególnych przepisów zawartych w niniejszej dyrektywie.

- (6) Niniejsza dyrektywa stanowi krok naprzód w kierunku osiągnięcia wymiaru społecznego rynku wewnętrznego.
- (7) Dyrektywa 94/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 marca 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem ⁽⁵⁾ stwierdza, że jest przeznaczona do przygotowania dodatkowej dyrektywy na podstawie art. 137 Traktatu, obejmującej w szczególności zagrożenia wybuchem spowodowanym przez określone używanie lub określone rodzaje i metody instalacji urządzeń.
- (8) Ochrona przed wybuchami jest rzeczą szczególnie ważną dla bezpieczeństwa; wybuchy narażają życie i zdrowie pracowników w efekcie niekontrolowanego działania ognia i ciśnienia, występowania produktów wywołujących szkodliwe reakcje i pochłanianie otaczającego powietrza, niezbędne pracownikom do oddychania.
- (9) Ustanowienie spójnej strategii w celu zapobiegania wybuchom wymaga, aby podjęte środki organizacyjne uzupełniały środki techniczne podjęte w miejscu pracy; dyrektywa 89/391/EWG wymaga, aby pracodawca posiadał ocenę ryzyka grożącego bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników; wymóg ten będzie określony przez niniejszą dyrektywę w sposób, który przewiduje, iż pracodawca sformułuje dokument lub zbiór dokumentów dotyczących ochrony przeciwybuchowej, które spełniają minimalne wymogi określone w niniejszej dyrektywie i będzie czuwał nad ich aktualnością; dokument dotyczący ochrony przeciwybuchowej zawiera rozpoznanie zagrożenia, ocenę ryzyka i określenie środków, które chroniłyby bezpieczeństwo i zdrowie pracowników narażonych na przebywanie w atmosferach wybuchowych, zgodnie z art. 9 dyrektywy 89/391/EWG; dokument dotyczący ochrony przeciwybuchowej może być częścią oceny zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia podczas pracy, wymaganej w art. 9 dyrektywy 89/391/EWG.

⁽¹⁾ Dz.U. C 332 z 9.12.1995, str. 10 oraz Dz.U. C 184 z 17.6.1997, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 153 z 28.5.1996, str. 35.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 czerwca 1996 r. (Dz.U. C 198 z 8.7.1996, str. 160) potwierdzona dnia 4 maja 1999 r. (Dz.U. C 279 z 1.10.1999, str. 55), wspólne stanowisko Rady z dnia 22 grudnia 1998 r. (Dz.U. C 55 z 25.2.1999, str. 45), decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 maja 1999 r. (Dz.U. C 279 z 1.10.1999, str. 386). Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 grudnia 1999 r. i decyzja Rady z dnia 6 grudnia 1999 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 100 z 19.4.1994, str. 1.

- (10) Ocena zagrożenia wybuchem może być wymagana na podstawie innych aktów wspólnotowych; w celu uniknięcia niepotrzebnego powtarzania czynności, pracodawca, zgodnie z krajową praktyką, powinien być upoważniony do łączenia dokumentów, części dokumentów lub innych raportów o takim samym charakterze, wydanych na podstawie aktów wspólnotowych, w celu stworzenia jednego „raportu bezpieczeństwa”.
- (11) Przeciwdziałanie powstawaniu atmosfer wybuchowych polega również na zastosowaniu zasady substytucji.
- (12) Jeżeli pracownicy z kilku przedsiębiorstw są obecni w tym samym miejscu pracy ich praca powinna być skoordynowana.
- (13) W miarę potrzeby, środki zapobiegawcze muszą być uzupełnione za pomocą dodatkowych środków, które stają się skuteczne w momencie zaistnienia zapłonu; maksymalny stopień bezpieczeństwa może być zapewniony poprzez połączenie środków zapobiegawczych z innymi dodatkowymi środkami, ograniczającymi szkodliwe efekty wybuchu dla pracowników.
- (14) Dyrektywa Rady 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących umieszczenia znaków bezpieczeństwa i/lub zdrowia w miejscu pracy (dziewiąta dyrektywa szczegółowa, w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) ⁽¹⁾ ma pełne zastosowanie, w szczególności w miejscach bezpośrednio przyległych do stref niebezpiecznych, gdzie palenie, piłowanie, spawanie i inne działania powodujące powstawanie płomieni lub iskier mogą oddziaływać na strefy niebezpieczne.
- (15) Dyrektywa 94/9/WE wprowadza podział sprzętu i systemów ochronnych, do których się odnosi, na grupy sprzętu i kategorie; dyrektywa ta określa sposób klasyfikacji przez pracodawcę miejsc, gdzie atmosfera wybuchowa może istnieć w postaci strefy, a także określa grupy i kategorie sprzętu i systemów ochronnych, które powinny być stosowane w każdej strefie,
- b) używania urządzeń stosowanych do spalania paliw gazowych zgodnie z dyrektywą 90/396/EWG ⁽²⁾;
- c) produkowania, używania, przechowywania i transportu materiałów wybuchowych lub nietrwałych substancji chemicznych;
- d) przemysłu wydobywczego objętego dyrektywą 92/91/EWG ⁽³⁾ oraz dyrektywą 92/104/EWG ⁽⁴⁾;
- e) używania środków transportu lądowego, wodnego i powietrznego, do którego mają zastosowanie właściwe przepisy zawarte w umowach międzynarodowych (np. ADNR, ADR, ICAO, IMO, RID), a także dyrektywy Wspólnoty wprowadzające w życie te umowy. Środki transportu przeznaczone do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem nie podlegają wyłączeniu.
3. Przepisy dyrektywy 89/391/EWG i odpowiednie szczegółowe dyrektywy mają zastosowanie do kwestii określonych w ust. 1, z zastrzeżeniem bardziej rygorystycznych i/lub szczególnych przepisów zawartych w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 2

Definicja

Do celów niniejszej dyrektywy, „atmosfera wybuchowa” oznacza mieszaninę z powietrzem, w warunkach atmosferycznych, substancji łatwopalnej w formie gazu, oparów, mgły lub pyłu, w której, po nastąpieniu zapłonu, spalanie obejmuje w całości niespaloną mieszaninę.

SEKCJA II

OBOWIĄZKI PRACODAWCY

Artykuł 3

Zapobieganie wybuchom i zabezpieczenia przeciwwybuchowe

Mając na uwadze zapobieganie wybuchom, w rozumieniu art. 6 ust. 2 dyrektywy 89/391/EWG, a także zabezpieczenie przeciwwybuchowe, pracodawca podejmuje techniczne i/lub organizacyjne środki odpowiadające naturze określonego działania, zgodnie z zasadą pierwszeństwa i zgodnie z następującymi podstawowymi zasadami:

- zapobiegania tworzeniu się atmosfery wybuchowej a tam, gdzie natura określonych działań na to nie pozwala,
- unikania zapalenia atmosfer zagrożonych wybuchem, i
- ograniczenia szkodliwego efektu wybuchu, w celu zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

Środki te zostaną, w miarę potrzeby połączone i/lub uzupełnione środkami przeciwdziałającymi rozprzestrzenianiu się wybuchom i będą podlegać przeglądowi regularnie lub gdy nastąpią znaczące zmiany.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

SEKCJA I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Niniejsza dyrektywa, która jest piętnastą dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG, ustanawia minimalne wymagania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników narażonych na przebywanie w atmosferach wybuchowych, które zostały określone w art. 2.

2. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do:

- a) miejsc używanych bezpośrednio do i w czasie opieki lekarskiej nad pacjentami;

⁽¹⁾ Dz.U. L 245 z 26.8.1992, str. 23.

⁽²⁾ Dz.U. L 196 z 26.7.1990, str. 15. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 93/68/EWG (Dz.U. L 220 z 30.8.1993, str. 1).

⁽³⁾ Dz.U. L 348 z 28.11.1992, str. 9.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 404 z 31.12.1992, str. 10.

*Artykuł 4***Ocena ryzyka wybuchu**

1. W trakcie wykonywania obowiązków ustanowionych w art. 6 ust. 3 i art. 9 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG pracodawca ocenia konkretne zagrożenie wynikające z przebywania w przestrzeni zagrożonej wybuchem, biorąc pod uwagę, co najmniej:

- prawdopodobieństwo powstania atmosfer zagrożonych wybuchem i ich trwałość,
- prawdopodobieństwo zaistnienia źródeł zapłonu, włączając wyładowania elektrostatyczne, które będą obecne i staną się aktywne oraz skuteczne,
- instalacje, użyte substancje, zachodzące procesy i ich ewentualne wzajemne oddziaływanie,
- rozmiar przewidywanych skutków.

Ryzyko wybuchu jest oceniane całościowo.

2. Miejsca, które są albo mogą być połączone poprzez otwory z miejscami, gdzie może powstawać atmosfera wybuchowa są brane pod uwagę przy ocenie ryzyka wybuchu.

*Artykuł 5***Obowiązki ogólne**

W celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, a także zgodnie z podstawowymi zasadami oceny zagrożenia i zasadami ustanowionymi w art. 3 pracodawca podejmuje niezbędne środki, w związku z czym:

- tam gdzie atmosfery wybuchowe mogą pojawiać się w ilościach zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników albo innych osób, środowisko pracy powinno być takie, aby można było wykonywać pracę bezpiecznie,
- w otoczeniu miejsca pracy, gdzie atmosfery wybuchowe mogą pojawiać się w ilościach zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników, zapewnia się odpowiedni nadzór zgodnie z oceną ryzyka przy pomocy odpowiednich środków technicznych.

*Artykuł 6***Obowiązek koordynacji**

Tam gdzie pracownicy z różnych przedsiębiorstw obecni są w jednym miejscu, każdy pracodawca jest odpowiedzialny za wszystkie sprawy, które podlegają jego kontroli.

Z zastrzeżeniem indywidualnych obowiązków każdego pracodawcy określonych w dyrektywie 89/391/EWG, pracodawca odpowiedzialny za miejsce pracy zgodnie z prawem krajowym lub praktyką koordynuje wprowadzanie wszystkich środków dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, a także określa, w dokumencie dotyczącym ochrony przeciwwybuchowej, określonym w art. 8, cel i środki koordynacji, a także procedury jej wprowadzenia.

*Artykuł 7***Miejsca, w których mogą powstawać atmosfery wybuchowe**

1. Pracodawca, zgodnie z załącznikiem I, dzieli na strefy miejsca, w których mogą wystąpić atmosfery wybuchowe.

2. Pracodawca zapewnia wypełnienie minimalnych wymagań ustanowionych w załączniku II mających zastosowanie do miejsc określonych w ust. 1.

3. W miarę potrzeby miejsca, gdzie atmosfery wybuchowe mogą występować w ilościach zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników, zostają oznaczone przy wejściach, zgodnie z załącznikiem III.

*Artykuł 8***Dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej**

Przy wypełnianiu obowiązków ustanowionych w art. 4, pracodawca zapewni, że dokument, określany dalej jako „dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej” jest sporządzony i będzie uaktualniany.

Dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej wykaże w szczególności:

- że ryzyko wybuchu zostało określone i ocenione,
- że zostaną podjęte odpowiednie środki, w celu osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy,
- miejsca, które zostały podzielone na strefy, zgodnie z załącznikiem I,
- miejsca, do których będą miały zastosowanie minimalne wymagania wymienione w załączniku II,
- że miejsce pracy i urządzenia do wykonywania pracy, włączając urządzenia ostrzegawcze, są zaprojektowane, obsługiwane i utrzymywane z należyty uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
- że zgodnie z dyrektywą Rady 89/655/EWG⁽¹⁾, zostały poczynione przygotowania w zakresie bezpiecznego używania urządzeń.

Dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej zostanie sformułowany przed rozpoczęciem pracy i zostanie poddany przeglądowi w przypadku gdy miejsce pracy, urządzenia do wykonywania pracy lub organizacja pracy zostaną poddane zasadniczym zmianom, rozbudowom lub przekształceniom.

Pracodawca może połączyć ocenę ryzyka wybuchu, dokumenty lub inne sprawozdania o takim samym znaczeniu, sformułowane na podstawie innych aktów wspólnotowych.

*Artykuł 9***Szczególne wymagania dotyczące urządzeń do wykonywania pracy i miejsc pracy**

1. Urządzenia do wykonywania pracy w miejscach, gdzie mogą występować atmosfery wybuchowe, które są już używane lub stały się dostępne w przedsiębiorstwie lub zakładzie po raz pierwszy przed dniem 30 czerwca 2003 r., zostaną dostosowane do minimalnych wymagań ustanowionych w załączniku II część A, jeśli nie ma zastosowania żadna inna dyrektywa wspólnotowa albo ma zastosowanie tylko w części.

(1) Dz.U. L 393 z 30.12.1989, str. 13. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 95/63/WE (Dz.U. L 335 z 30.12.1995, str. 28).

2. Urządzenia do wykonywania pracy w miejscach, gdzie mogą występować środowiska wybuchowe, które są już używane lub stały się dostępne w przedsiębiorstwie lub zakładzie po raz pierwszy po dniu 30 czerwca 2003 r., zostaną dostosowane do minimalnych wymogów ustanowionych w załączniku II część A i B.

3. Miejsca pracy, gdzie mogą występować atmosfery wybuchowe i które są używane po raz pierwszy po dniu 30 czerwca 2003 r. zostaną dostosowane do minimalnych wymagań określonych w niniejszej dyrektywie.

4. Miejsca pracy, gdzie mogą występować atmosfery wybuchowe i które były już używane przed dniem 30 czerwca 2003 r. zostaną dostosowane do minimalnych wymagań wymienionych w niniejszej dyrektywie nie później niż w okresie trzech lat od tej daty.

5. Jeśli po dniu 30 czerwca 2003 r., zostaną podjęte jakiegokolwiek zmiany, rozbudowa czy przekształcenia w miejscu pracy, gdzie mogą występować atmosfery wybuchowe, pracodawca podejmie niezbędne działania w celu zapewnienia, że będą one dostosowane do minimalnych wymogów określonych w niniejszej dyrektywie.

SEKCJA III

RÓŻNE PRZEPISY

Artykuł 10

Zmiany w załącznikach

Czysto techniczne zmiany w załącznikach, konieczne ze względu na:

- przyjęcie dyrektywy w sprawie technicznej harmonizacji i standaryzacji w dziedzinie ochrony przeciwybuchowej, i/lub
- postęp techniczny, zmiany w międzynarodowych przepisach lub specyfikacjach i nowe odkrycia w zakresie zapobiegania wybuchom i w systemach zabezpieczeń przeciwybuchowych,

zostaną przyjęte zgodnie z procedurą ustaloną w art. 17 dyrektywy 89/391/EWG.

Artykuł 11

Wskazówki właściwego postępowania

Komisja opracuje praktyczne wytyczne zawarte w niewiążących wskazówkach właściwego postępowania. Wskazówki te poruszą tematy określone w załączniku I art. 3, 4, 5, 6, 7 i 8 i załączniku II część A.

Komisja w pierwszej kolejności zasięga opinii Komitetu Doradczego ds. Bezpieczeństwa, Higieny i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy zgodnie z decyzją Rady 74/325/EWG⁽¹⁾.

W kontekście zastosowania niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie wezmą w jak najszerszym zakresie pod uwagę

wyżej wymienione wskazówki podczas formułowania krajowych programów związanych z ochroną zdrowia i bezpieczeństwem pracowników.

Artykuł 12

Informacje dla przedsiębiorstw

Państwa Członkowskie dołożą starań, aby udostępnić pracodawcom na ich wniosek istotne informacje, zgodnie z art. 11, w szczególności w odniesieniu do wskazówek właściwego postępowania.

Artykuł 13

Przepisy końcowe

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 30 czerwca 2003 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty przepisów prawa krajowego, które już przyjęły lub przyjmą w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

3. Państwa Członkowskie informują Komisję, co pięć lat o praktycznej realizacji przepisów zawartych w niniejszej dyrektywie, wskazując punkt widzenia pracodawców i pracowników. Komisja powiadomi o tym Parlament Europejski, Radę, Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa, Higieny i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 grudnia 1999 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego

N. FONTAINE

Przewodniczący

W imieniu Rady

K. KEMILÄ

Przewodniczący

(¹) Dz.U. L 185 z 9.7.1974, str. 15. Decyzja zmieniona Aktem Przystąpienia z 1994 r.

ZAŁĄCZNIK I

KLASYFIKACJA MIEJSC, GDZIE MOGĄ WYSTĘPOWAĆ ŚRODOWISKA WYBUCHOWE

Uwaga wstępna

Następujące systemy klasyfikacji muszą zostać zastosowane w miejscach, gdzie zgodnie z art. 3, 4, 7 i 8 znajdują wykorzystanie określone środki ostrożności.

1. Miejsca, gdzie mogą występować środowiska wybuchowe

Miejsca, gdzie mogą występować środowiska w ilościach wymagających podjęcia specjalnych środków ostrożności, w celu ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników są uważane za niebezpieczne w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Miejsca, gdzie nie przewiduje się wystąpienia środowisk wybuchowych w ilościach wymagających podjęcia specjalnych środków ostrożności są uważane za niebędące niebezpiecznymi w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Substancje łatwopalne uważane są za materiały, które mogą sprzyjać tworzeniu środowisk wybuchowych, chyba że badanie ich właściwości wykazało, że przy zmieszaniu z powietrzem nie mogą one samoczynnie spowodować wybuchu.

2. Klasyfikacja miejsc niebezpiecznych

Miejsca niebezpieczne są klasyfikowane według stref na podstawie częstotliwości pojawiania się i czasu trwania środowisk wybuchowych.

Zgodnie z załącznikiem II część A zakres pomiarów do przeprowadzenia jest określony przez niniejszą klasyfikację.

Strefa 0

Miejsce, w którym przestrzeń zagrożona wybuchem składająca się z mieszaniny z powietrzem substancji łatwopalnych w formie gazu, pary lub mgiełki utrzymuje się stale, przez długie okresy czasu albo występuje często.

Strefa 1

Miejsce, w którym jest prawdopodobne, że przestrzeń zagrożona wybuchem składająca się z mieszaniny z powietrzem substancji łatwopalnych w formie gazu, pary lub mgiełki będzie występować sporadycznie przy wykonywaniu zwykłych czynności.

Strefa 2

Miejsce, w którym jest mało prawdopodobne, że przestrzeń zagrożona wybuchem składająca się z mieszaniny z powietrzem substancji łatwopalnych w formie gazu, pary lub mgiełki będzie występować przy wykonywaniu zwykłych czynności. Lecz jeśli wystąpi, to będzie utrzymywać się tylko przez krótki okres czasu.

Strefa 20

Miejsce, w którym przestrzeń zagrożona wybuchem w formie chmury łatwopalnego pyłu utrzymuje się stale, przez długi okres czasu albo często.

Strefa 21

Miejsce, w którym jest prawdopodobne, że przestrzeń zagrożona wybuchem w formie chmury łatwopalnego pyłu będzie występować przy wykonywaniu zwykłych czynności sporadycznie.

Strefa 22

Miejsce, w którym jest mało prawdopodobne, że przestrzeń zagrożona wybuchem w formie chmury łatwopalnego pyłu będzie występować przy wykonywaniu zwykłych czynności, a jeśli wystąpi, to będzie utrzymywać się tylko przez krótki okres czasu.

Uwagi:

1. Warstwy, osady i zwały łatwopalnego pyłu muszą być brane pod uwagę tak samo jak każde inne źródło, które może tworzyć przestrzeń zagrożoną wybuchem.
2. „Zwykłe czynności” oznaczają sytuację, gdy urządzenia są używane w granicach ich przewidzianych parametrów.

ZAŁĄCZNIK II

A. WYMAGANIA MINIMALNE W ZAKRESIE POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA PRZEBYWANIE W ŚRODOWISKACH POTENCJALNIE WYBUCHOWYCH

Uwaga wstępna

Obowiązki ustanowione w niniejszym załączniku mają zastosowanie do:

- miejsc zaklasyfikowanych jako niebezpieczne zgodnie z załącznikiem I, zawsze, gdy jest to wymagane ze względu na cechy miejsca pracy, stanowiska pracy, urządzeń lub używanych substancji, albo ze względu na niebezpieczeństwo spowodowane przez działalność związaną z ryzykiem wynikającym z przebywania w środowisku wybuchowym,
- urządzeń w miejscach niebędących niebezpiecznymi, które są wymagane do zapewnienia bezpiecznego używania urządzeń umieszczonych w miejscach niebezpiecznych.

1. Środki organizacyjne**1.1. Szkolenie pracowników**

Pracodawca musi zapewnić osobom pracującym w miejscach, gdzie mogą występować środowiska wybuchowe, odpowiednie i wystarczające szkolenie w zakresie ochrony przeciwwybuchowej.

1.2. Zalecenia pisemne i zezwolenia na wykonywanie pracy

Tam, gdzie jest to wymagane przez dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej:

- wykonywanie pracy w miejscach niebezpiecznych musi być zgodne z pisemnymi instrukcjami wydanymi przez pracodawcę,
- system zezwoleń na wykonywanie pracy musi być zastosowany zarówno w odniesieniu do wykonywania czynności niebezpiecznych, jak i czynności, które wpływają na inną wykonywaną pracę tworząc niebezpieczeństwo.

Zezwolenia na wykonywanie pracy muszą być wydawane przez osobę za to odpowiedzialną przed rozpoczęciem pracy.

2. Środki ochrony przeciwwybuchowej

- 2.1. Każde wypuszczenie lub ulotnienie, zarówno umyślne, jak i nieumyślne, łatwopalnych gazów, pary, mgiełki lub pyłu, które może spowodować niebezpieczeństwo wybuchu, musi zostać odpowiednio powstrzymane i usunięte w bezpieczne miejsce albo, jeśli jest to niewykonalne, w bezpieczny sposób zgromadzone lub zabezpieczone w inny właściwy sposób.
- 2.2. Jeśli środowisko potencjalnego wybuchu zawiera różne rodzaje łatwopalnych gazów, pary, mgły lub pyłu, środki ochronne powinny odpowiadać najwyższemu, potencjalnemu ryzyku.
- 2.3. Zgodnie z art. 3, zapobieganie niebezpieczeństwu zapłonu musi także uwzględniać wyładowania elektrostatyczne, tam gdzie pracownicy lub środowisko miejsca pracy może działać jako nośniki lub źródło napięcia. Pracownicy muszą być zaopatrzeni w odpowiednie ubiory zawierające materiały, które nie tworzą wyładowań elektrostatycznych mogących powodować powstawanie środowisk wybuchowych.
- 2.4. Instalacje, urządzenia, systemy ochronne i każde zespolone urządzenie łącznikowe mogą być używane jedynie wtedy, kiedy dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej określa, że mogą być one bezpiecznie używane w środowisku wybuchowym. Odnosi się to również do urządzeń do wykonywania pracy i zespolonych urządzeń łącznikowych, które nie są uważane za urządzenia lub systemy ochronne w rozumieniu dyrektywy 94/9/WE, jeśli włączenie ich do instalacji może być przyczyną niebezpieczeństwa zapłonu. Muszą także zostać podjęte odpowiednie środki, aby przeciwdziałać zakłóceniom między urządzeniami łącznikowymi.
- 2.5. Należy podjąć wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, że miejsce pracy, urządzenia do wykonywania pracy i inne zespolone urządzenia łącznikowe dostępne pracownikom zostały zaprojektowane, wykonane, połączone i zainstalowane, a także utrzymywane i używane w sposób minimalizujący ryzyko wybuchu, a w sytuacji jego nastąpienia będą kontrolowały lub minimalizowały jego rozprzestrzenianie się w miejscu pracy lub w urządzeniach. W takich miejscach pracy muszą zostać podjęte właściwe środki w celu minimalizacji fizycznych skutków wybuchu dotykających pracowników.
- 2.6. Tam, gdzie to jest konieczne, pracownicy powinni otrzymywać optyczne lub akustyczne ostrzeżenia i opuścić dane miejsce przed zaistnieniem warunków mogących spowodować wybuch.
- 2.7. Tam, gdzie jest to wymagane przez dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej, należy w sytuacji pojawienia się niebezpieczeństwa udostępnić i utrzymywać w gotowości systemy ewakuacyjne w celu zapewnienia pracownikom szybkiego i bezpiecznego opuszczenia zagrożonego rejonu.
- 2.8. W przypadku gdy miejsce pracy, w którym mogą występować środowiska wybuchowe, jest używane po raz pierwszy, należy zweryfikować jego ogólne bezpieczeństwo przeciwwybuchowe. Wszystkie warunki niezbędne do zapewnienia ochrony przeciwwybuchowej muszą zostać zachowane.

Taka weryfikacja musi być przeprowadzona przez osobę kompetentną w dziedzinie ochrony przeciwwybuchowej, co powinno wynikać z jej doświadczenia lub specjalistycznego szkolenia.

2.9. Tam gdzie ocena ryzyka to wykaże, jest konieczne:

- stworzenie możliwości utrzymania urządzeń i systemów ochronnych w odpowiednim stanie do bezpiecznego działania, niezależnie od reszty instalacji, w przypadku gdy brak dopływu prądu może powodować rozszerzenie się dodatkowych zagrożeń,
- stworzenie możliwości przełączenia ręcznego w celu wyłączenia urządzeń i systemów ochronnych zespolonych z procesami zautomatyzowanymi, które odbiegają od zamierzonych warunków działania, z zastrzeżeniem, że nie ma to negatywnego wpływu na bezpieczeństwo. Tylko uprawnieni pracownicy mogą podjąć takie działania,
- przy czynności kryzysowego wyłączenia, aby skumulowana energia została rozproszona jak najszybciej i jak najbezpieczniej lub wyizolowana tak, aby nie stanowiła zagrożenia.

B. KRYTERIA WYBORU URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW OCHRONNYCH

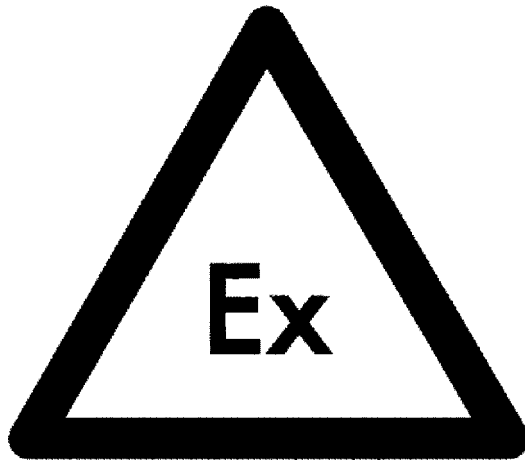
Jeśli dokument dotyczący ochrony przeciwwybuchowej oparty na ocenie ryzyka nie stanowi inaczej, urządzenia i systemy ochronne dla wszystkich miejsc, gdzie mogą występować środowiska wybuchowe, muszą być wybrane na podstawie kategorii określonych w dyrektywie 94/9/WE.

W szczególności, muszą być stosowane następujące kategorie urządzeń w wymienionych strefach, jeśli są one odpowiednie w odniesieniu do gazów, pary albo mgły lub pyłu:

- w strefie 0 lub 20, urządzenia kategorii 1,
 - w strefie 1 lub 21, urządzenia kategorii 1 lub 2,
 - w strefie 2 lub 22, urządzenia kategorii 1, 2 lub 3.
-

ZAŁĄCZNIK III

Znak ostrzegawczy dla miejsc, gdzie mogą występować środowiska wybuchowe, zgodnie z art. 7 ust. 3:

Miejsce, gdzie mogą występować środowiska wybuchowe

Cechy charakterystyczne:

- trójkątny kształt,
- czarne litery na żółtym tle z czarnym obramowaniem (część żółta wynosi, co najmniej 50 % powierzchni znaku).

Państwa Członkowskie mogą dodać, według uznania, inne dane wyjaśniające.
